

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 7. Quandonam mutatio materiæ sit substantialis Theologicè.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

forme sit tantum *accidentalis*, sit *Sacramentum*. Hę regulę ponuntur ab omnibus, suntque certę, ut ostendit *Sugr. d. 2. f. 4.*, circa quas notanda sunt seqq.

§. 1. Regulę datę intelliguntur de mutatione 19.
Throlog cę *substantiali vel accidentalı*, id est,
quam *Theologus* consideratę auctoritate, ratio-
ne & sensu communı prudentum, dicere debet
esse *substantiali* vel *accidentalem* in ordine ad
valorem *Sacramento* tollendum vel relinquendū,
nam si in *Baptismo*, pro aqua fluida utaris
nive; in *Confirmatione*, pro *Chrismate* bene-
dicto utaris non benedicto: item, si in *Baptismo*
dicas, ego te baptizor: in *Poenitentia*, ergo te
absolve, mutas materias & formas physicę acci-
dentaliter, sed *Theologicę substantialiter*, neque
hunc *Sacramento*.

§. 2. Mutatio quandoquę dicitur *accidentalis*, 20.
non tantum respectivę ad institutionem Christi,
sed etiam ad præceptum vel consuetudinem Ec-
clesie; sic Christus non instituit, ut *Baptismus*
fieret in aqua benedicta, nec ut *Eucharistia* fieret
in pane azymo, attamen baptizans in aqua non
benedicta, aut latinus consecrans in fermenta-
to diceretur accidentaliter mutare materias il-
lorum *Sacramento*rum, quia utitur aliā, quam
præcepit Ecclesia.

Q. 7. Quandonam mutatio materię sit *Theologi- 21.*
ę substantialis. R. Quando materia juxta com-
munem usum & existimationem hominum non
est re & nomine eadem cum illa, quam Christus
instituit; Si autem juxta communem usum &
existimationem sit eadem, non erit mutatio sub-

B 2

stantialis

stantialis sed ad summum accidentalis, uti jam declarabitur.

22. §. 1. Aqua conversa in salem, glaciem, nivem, grandinem, pruinam, nebulam crassam &c. est mutata substantialiter Theologicè in ordine ad Baptismum, quia quamvis hæc in re & physicè sint eadem aqua, tamen non manet aptitudo ad usum ablueri, quæ est de essentia materiæ Baptismi. E contrà aqua conversa in rorem est mutata tantum accidentaliter, hinc ros collectus est materia valida Baptismi, quia ad usum ablueri est & dicitur aqua; idem est de aqua collecta ex vaporibus densatis, v. g. ad operculum ollæ bullientis super ignem, Diana p. 3. t. 4. R. 5. Quod si aqua naturalis per nutritionem plantæ conversa in succum rosaceum, postea per distillationem iterum convertatur in aquam rosaceam, est mutata substantialiter, quia licet habeat nomen aquæ, tamen non habet rem, cum non sit simpliciter aqua naturalis: Videtur tamen dicenda n. 231. Et idem est de vino naturali, si ex illo fiat vinum adulatum, desinet enim esse materia consecrationis.

23. §. 2. Mutatio Chrismatis benedicti in non benedictum, (uti si tam multum non benedicti una vice addatur, ut ideo censeatur definere benedictio) erit mutatio substantialis & invalidabit Confirmationem, quia tollitur prædicatum sacrum, quod Christus requisivit ad illam materiam.

24. §. 3. Communior sententia est contra Alanum, Henr. Ledesm. Arm. Vasq. Pesant. Molanus, quod vinum congelatum sit tantum accidentaliter mutatum respectivè ad Eucharistiam, ideoque

que maneat consecrabile, sicuti aqua vel oleum congelatum manet aptum benedici, & panis ita durus, ut comedi non possit nisi contusus vel maceratus, manet aptus consecrari: putatque Suar. d. 45. f. 1. sententiam illam de vino congelato esse ferè certam, quamvis Platel. n. 333. vocet dubiam, & Dicast. de Euch. d. 2. n. 85. dicat non esse certam; tamen puto veram, & omnino probabilior est. Nec obstant dicta nu. 22. de aqua Baptismi; nam est alia hinc ratio; cum enim Baptismus consistat in usu, sive in actuali ablutione, requirit actualem aquæ aptitudinem ad abluerendum; è contrà Eucharistia est ante usum, nec requirit materiam actu potabilem sed tantum aptam significare potum spiritualem, quando erit in usu, sive quando sumetur, aut saltem quando veniet in stomachum somentis, nam etiam probabile est, quod tum priùs causetur grata: aptitudinem autem illam significandi habet vinum, quamvis sit congelatum; hinc Lugo, Arr. d. 30. n. 10. Haun. I. 4. n. 793. dicunt, si quis glaciem per boles sumeret, non fracturum jejunium & judicandum potius bibisse quam comedisse. Similiter vinum fugiens, id est, quod incipit aescere, est tantum accidentaliter mutatum, hinc est materia valida consecrationis, quamvis illicita, uti habent S. Th. q. 74. a. 3. & a. 5. ad 1. aliquique communiter cum Dicast. suprà.

¶ 4. Peccatum per contritionem vel etiam per priorem absolutionem remissum non est mutatum substantialiter, hinc manet materia valida Pœnitentiaz, è contrà peccatum reservatum est mutatum substantialiter, quia non maneat peccatum subditum, uti n. 15. est dictum.

B 3

§. 5.

26. §. 5. Mutatio olei benedicti in non benedictum est substantialis respectu extremæ Unctio-

nis, ut in simili de Confirmatione dictum est n.

23. Econtra usurpatio antiqui olei pro novo est mutatio tantum accidentalis, quia renovatio illa est tantum ex præcepto Ecclesiæ.

27. §. 9. Probabilius est mutationem calicis integri in notabiliter fractum vel in inferne perforatum, esse mutationem tantum accidentalem respectu suscipiendi presbyterii, dummodo obturato foramine vel rimâ continere possit vinum, quia quamvis definat consecratio, probabilius est hanc non requiri essentialiter, sed satis esse, quod forma artificialis tanta & talis maneat, ut dicatur simpliciter calix, ut dicitur de Ordine n. 2150.

28. §. 7. Mutationis corporis ex apto in perpetuò inceptum ad copulam, est mutatio substantialis materiæ respectu Matrimonii contrahendi: è contraria ex secundo fiat sterile, est accidentalis tantum, valebitque Matrimonium.

29. Q. 8. Quandonam mutatio formæ sit Theologica substantialis. R. Tum esse, si non maneat sensus per verba intentus à Christo: si autem hic sensus maneat, erit tantum accidentalis. Ita tenent omnes. Et notat Suar. d. 2. f. 4. mutationem formæ fieri posse octo modis, 1. Per diversum idiomam. 2. Per verba synonyma. 3. Per transpositionem. 4. Per interruptionem. 5. Per additionem. 6. Per subtractionem. 7. Per corruptionem. 8. Per substitutionem aliorum verborum, ut jam per singula declarabitur.

30. §. 1. Mutatione ratione idiomatis est tantum accidentalis, quamvis plura idiomata in eandem formam conflarentur, ut habeat Caj. Suar. Con-